

دکتر احمد ترابی

اگرچه دونالد ترامپ، رییس‌جمهور پیشین ایالات متحده آمریکا هنوز رسماً آماجگی خودش را برای ورود به انتخابات ۲۰۲۴ اعلام نکرده است و به نوعی مشغول ارزیابی شرایط ورود به انتخابات است ولیکن به نظر می‌رسد که در عین حالی که شناسن او برای ورود مجدد به صحنه انتخابات ریاست‌جمهوری وجود دارد شرایط سیاسی و حقوقی برای او در وضعیتی نیست که بتوانیم او را قطعاً جزو کاندیداهای احتمالی انتخابات آتی ریاست‌جمهوری آمریکا بدانیم. از نظر سیاسی اگر چه برخی از کاندیداهای مورد پشتیبانی ترامپ برای انتخابات‌نومبر نمایندگان کنگره در ایالت‌های مورد رقابت پیروز شده‌اند ولی در برخی ایالت‌ها هم شکست خورده‌اند و اقبال نسبت به کاندیداهای مخالف هم‌حزبی او هم رو به فزونی بوده است. اما از نظر حقوقی نیز شرایط رسیدگی به پرونده حمله به ساختمان کنگره در ژانویه ۲۰۲۰ چندان در مسیر دلخواه او پیش نمی‌رود و از طرفی خطر شکل‌گیری یک پرونده کیفری علیه او مربوط به نگهداری مدارک فوق‌سری در منزل شخصی او را تهدیدمی کند.

مقاله حاضر به بررسی دقیق تر شرایط سیاسی و حقوقی که پیش روی آقای ترامپ وجود دارد می‌پردازد.

قسمت اول- شرایط سیاسی

تا سال قبل به نظر می‌رسید که شرایط آقای ترامپ نسبت به سایر اشخاص سرشناس حزب جمهوری خواه بهتر باشد ولیکن نامزدی‌های مورد تایید وی در عین پیروزی در چند ایالت، در چندین ایالت شکست خورده‌اند که به چند مورد از مهم‌ترین آنها اشاره می‌کنم.

۱- پیروزی کاندیداهای مورد حمایت دونالد ترامپ الف-ایالت وایومینگ Wyoming
مهم‌ترین پیروزی آقای ترامپ پیروزی کاندیدای مورد حمایت وی در انتخابات درون‌حزبی در ایالت وایومینگ بود که در آن رقیب مشهور وی یعنی خانم لیز چنی Liz Cheney فرزند یک چنی جمهوری خواه مشهور وزیر دفاع دوره ریاست‌جمهوری آقای ریگان از رقیب خودش خانم هریت هیگمن Harriet Hageman که یک کیبل سرشناس و مورد حمایت آقای ترامپ بود شکست خورد. خانم چنی از جمهوری خواهانی بود که به‌صراحت علیه ترامپ موضع‌گیری او را و خطری برای جمهوری‌ت دموکراسی آمریکا می‌دانست در مقابل خانم‌هیگمن نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری گذشته را دروغ می‌دانست و سپس از پیروزی بر خانم چنی هم گفت که مافقط مدیون پرزیدنت ترامپ هستم.

ب-ایالت اوهایو Ohio
رقابت در ایالت اوهایو از این نظر مهم است که رقابت میان جی دی ونس J.D.Vance و ۶ نامزد دیگر حزب جمهوری خواه برای کسب کاندیداتوری در انتخابات سنا به گران‌ترین رقابت تاریخ ایالت اوهایو تبدیل شد و ثابت کرد ۶۶ میلیون دلار هزینه‌های انتخاباتی خیر سبار شد. آقای ونس یک کارآفرین است و در ابتدا در اکثر روزهای رقابت‌های انتخاباتی حزب جمهوری خواه سایر نامزدهای باسابقه عقب‌بوماد او در نهایت توانست با کمک ۱۰ میلیون دلاری پیتر تیل، از حامیان متمول دونالد ترامپ بر سایر رقبای خود پیروز بشود.

۲- شکست کاندیداهای مورد حمایت دونالد ترامپ
امالبته به‌خسی کاندیداهای مورد حمایت آقای ترامپ در انتخابات درون‌حزبی حزب جمهوری خواه در ایالت‌های دیگر شکست خورده‌اند که به‌مهم‌ترین آنها اشاره می‌کنم.

الف- در ایالت آیداهو

در ایالت کوهستانی آیداهو در غرب ایالت‌رقابت بین دو رقیب حزب جمهوری خواه یعنی فرماندار حاضر آقای براد جی لیتل Brad Jy Little که از سال ۲۰۱۸ فر قمار این ایالت بوده است و معالون وی خانم ژانیس مک گی چین Janice K. McGeachin برای انتخاب فرماندار صورت گرفت بااین توضیح که خانم معاون در حمایت ترامپ بود در هم‌سویی با بوی با آقای لیتل یعنی رییس خودش هم درگیر شد. آقای ایدی فرماندار آیداهو یعنی آقای لیتل را به خاطر به اندازه کافی جمهوری خواه نبودن چندین بار به یاد انتقاد گرفته بود. اما حمایت‌های آقای ترامپ نتیجه‌بخش نبود و آقای لیتل در ماه مه گذشته انتخابات را بر دو همچنین فرماندار جمهوری خواه ایالت آیداهو است ولی فرمانداری که همسوی با آقای ترامپ ندارد.

ب-در ایالت کارولینای شمالی North Carolina
در ایالت کارولینای شمالی واقع در جنوب شرق آمریکا آقای مدیسون کائورن Madison Cawthorn نماینده‌منتخب این ایالت در دور مقدماتی انتخابات حزب جمهوری خواه برای انتخاب کاندیدای مجلس نمایندگان در حالی که از پشتیبانی آقای ترامپ هم برخوردار بود، نتوانست بر رقیب اصلی خودش آقای جاک ادلور Chucks Edward پیروز بشود. این نتیجه هم تا حدودی غیر قابل انتظار بود زیرا آقای کائورن نماینده ۲۳ ساله‌ای بود که در سال ۲۰۱۴ به دلیل یک تصادف شدید نیمه فلج شد و از صندلی چرخدار استفاده می‌کند همین شرایط به‌او چهره تبلیغاتی خاصی بخشیده‌م‌ضمن اینکه او به عنوان یک معترض در جریان شورش ششم ژانویه دیده‌شده بود ولیکن این بار نتوانست حتی با حمایت آقای ترامپ طرفدارانش را قانع کند که به‌او رای بدهند.

ج- ایالت کارولینای جنوبی South Carolina
ایالت دیگری که نماینده مورد نظر آقای ترامپ در آن شکست خورد ایالت کارولینای جنوبی واقع در جنوب شرقی آمریکا بود. در این ایالت، رقابت بین خانم نانسی راث مرسین Nancy Ruth Mace، سناتور تازه‌وارد این ایالت با خانم کاترین ستولار ک آرینگتن Katherine E.

Stolark Arrington، سناتور دیگر این ایالت بود. خانم میس ابتدا در کمپین آقای ترامپ فعالیت کرده بود ولی پس از حمله به کنگره در ۶ ژانویه ۲۰۲۰ از او انتقاد کرد. در انتخابات اخیر آقای ترامپ از خانم میس انتقاد کرد و حتی از او با کلماتی زشت یاد کرد. در مقابل خانم آرینگتن که یک جمهوری خواه باسابقه در حوزه‌های امنیتی و دفاعی است کاملاً از حمایت ترامپ برخوردار بود ولیکن به‌رغم حمایت آقای ترامپ در نهایت خانم میس نتوانست با ۵۳ درصد آرا پیروز شود. رقابت این دو خانم از یک جنبه دیگر در ایالت پر اهمیت کارولینای جنوبی اهمیت دارد زیرا در این ایالت خانم‌نیکی هیلی Nikki Haley فرماندار سابق کارولینای جنوبی که در زمان ریاست‌جمهوری آقای ترامپ سمت سفیر آمریکا در سازمان ملل متحد بر عهده‌داشت و بعداً از کلینته او خداحافظی کرد از خانم میس حمایت کرد. خانم هیلی گوشه‌چشمی هم به رقابت‌های انتخاباتی سال ۲۰۲۴ دارد و رقابت اخیر در واقع اولین زور آزمایی او با هواداران ترامپ بود. اضافه‌کنم که خانم هیلی پس از حمله طرفداران آقای ترامپ به ساختمان کنگره به‌شدت از وی انتقاد کرد است. اما باید اشاره کنم که در ایالت کارولینای جنوبی آقای ترامپ یک برد هم داشته است و آقای تام رایس Tom Rice که نماینده دیگر این ایالت بود و یکی از نمایندگان جمهوری خواهی بود که به استیضاح آقای ترامپ رای داده بود در انتخابات ۱۴ ژوئن گذشته مقابل رقیب خودش آقای راسل ویلیام فری Russell William Fry که مورد حمایت ترامپ بود شکست خورد.

د-ایالت آلاسکا Alaska
اماد ایالت آلاسکا که به گونه‌ای سنتی ایالت جمهوری خواه است اتفاق نسبتاً غیر قابل پیش‌بینی رخ داد که در آن یک عضو حزب دموکرات با شکست دادن رقیب مشهور جمهوری خواه خود، به عنوان نخستین بومی ایالت آلاسکا به مجلس نمایندگان آمریکا رایافت.

در این انتخابات خانم مری پلتولا Mary Peltola که از قبيله سرخپوستان بویک است توانست خانم سارا پالین Sarah Palin را شکست دهد که از حمایت آقای ترامپ برخوردار بود. نکته مهم قابل توجه اینکه خانم پلتولا اولین زنی است که از ناحیه‌ای راهی مجلس نمایندگان می‌شود که به مدت ۴۹ سال نمایندگی آن را همواره یک جمهوری خواه بر عهده داشته است. این امر در پی درگذشت آقای دان یانگ Don Young سناتور ۸۸ ساله که از سال ۱۹۷۷ تا زمان مرگش در ماه مارس ۲۰۲۲ همواره نماینده جمهوری خواه ایالت آلاسکا بوده است اتفاق افتاد.

قسمت دوم- شرایط حقوقی

در هر دو جنبه دعوای کیفری و دعوای مدنی، دونالد ترامپ، رییس‌جمهور سابق آمریکا با مجموعه‌ای از دعوای و تحقیقات مواجه است که حدود ۲۰ پرونده را شامل می‌شود. اضافه‌کنم که تعداد بسیار کمی از روسای جمهور ایالات متحده به‌طور رسمی مرتکب جرم شده‌اند و آنها اغلب کیفرخواست‌صا‌ر شده‌است. برخی از دعوای مدنی ناشی از معاملات تجاری و جرایم فرار از مالیاتی است که قبل و بعد از ریاست‌جمهوری آقای ترامپ مطرح شده‌اند. برخی دعوای هم جنبه شخصی و ادعاهای تعرض و آزار و اذیت او نسبت به زنان بوده‌است. اما در میان دعوای دو‌دعو پی‌تانسلی آن از جمله تخرب Destruction، ریاست‌جمهوری ترامپ و فرام‌آورد، اول دعوی وزارت دادگستری آمریکا علیه آقای ترامپ و یورش اخیر پلیس به خانه وی در فلوریدا و ضبط به تالش‌های آقای ترامپ برای لغو نتایج انتخابات ۲۰۲۰ هستند که هم می‌توانند جنبه‌مدنی داشته‌باشند و هم جنبه کیفری. در این قسمت این دو دعوی اخیر را مورد اشاره و شرح حقوقی قرار می‌دهم.

۱- ضبط مدارک در خانه آقای ترامپ در مارا لاگو

Mar-a-Lago ایالت فلوریدا

اقدام اخیر پلیس فدرال آمریکا (ف‌بی‌آی) در یورش به خانه رییس‌جمهوری سابق این کشور و ضبط برخی از مدارک و

نگاهی به موانع سیاسی و حقوقی بازگشت دوباره رییس‌جمهور پیشین آمریکا به کاخ سفید

جنگ ترامپ با سیستم حقوقی

اسناد بااین عنوان که دارای طبقه‌بندی فوق‌سری هستند در درجه‌اول امکان طرح ادعاهای کیفری علیه وی را شدت بخشیده‌است و موضوع این حمله شرایط سیاسی انتخابات بعدی در آمریکا را پیچیده‌تر کرده است و آقای ترامپ نیز اخیراً در جمع هواداران جمهوری خواه خودش در پنسیلوانیا آقای بایدن را متهم کرد که فبی‌آی را به‌سلاحی علیه او تبدیل کرده است، وی یورش به محل سکونتش را سوءاستفاده تلکان‌دهنده از قدرت توسط دولت در تاریخ آمریکا خوانده‌است این شرایط نشان می‌دهد که آقای ترامپ هم تا حدود زیادی نگران عواقب حقوقی و نتایج این یورش و جمع‌آوری مدارک و اسناد داخل منزل مسکونی‌اش است. یورش پلیس به منزل مسکونی آقای ترامپ براساس دستور قاضی فدرال منطقه جنوبی ایالت فلوریدا آقای بروس راینهارت Bruce Reinhart صورت گرفت (BER-۸۳۲۲-MJ-۲۲ Case number). دستور آقای راینهارت هم براساس درخواست وزارت دادگستری فدرال آمریکا از این دادگاه فدرال صورت گرفت. در یورش پلیس فدرال به خانه مسکونی آقای ترامپ ۱۵ سری از اسناد که تعدادی از آنها مهر فوق‌سری Top Secret را داشتند ضبط شده‌اند. اما اصولاً و صرف‌نظر از فوق‌سری بودن اسناد ضبط‌شده از خانه آقای ترامپ، ضبط اسناد مزبور در خانه وی احتمال بروز چندین اتهام را مستند به قوانین کیفری فدرال علیه وی مطرح ساخته است که به این قوانین اشاره می‌کنم.

چهارم- نقض قانون جاسوسی espionage Act مصوب ۱۹۱۷

این مورد می‌تواند شامل امتناع از تحویل اسناد مربوط به امنیت ملی در صورت درخواست و همچنین انتقال یا از دست دادن چنین اطلاعاتی باشد. بر طبق مواد قانون مزبور به دست آوردن اطلاعات، ضبط تلفات، یا کپی توضیحات از هر گونه اطلاعات مربوط به دفاع ملی یا هر گونه اسناد که حاوی اطلاعات طبقه‌بندی شده ایالات متحده است، اگر آگاهانه این اسناد را حذف کند یا بدون مجوز آنها را در مکان غیرمجاز نگهداری کند تحت این عنوان جرمیمه تعدی یا حداکثر تا پنج سال حبس یا هر دو محکوم خواهد شد. عمل آقای ترامپ در نگهداری اسناد طبقه‌بندی شده می‌تواند مشمول این ماده قانونی باشد.

اول- پنهان کردن Concealment، تحریف یا حذف سوابق Mutilation or Removal of records

ادعای وزارت دادگستری آمریکا آن است که آقای ترامپ مبادرت به پنهان کردن، تحریف و حذف سوابق اسناد فوق‌سری داشته‌است.

اگر چه دونالد ترامپ هنوز از قدرت سیاسی تاثیر گذاری در حوزه‌های رای گیری برخوردار است ولی به نظر می‌رسد آنچه بیشتر در نهایت تعیین‌کننده شرایط سیاسی او باشد وضعیت حقوقی و دعوای است که علیه او اقامه شده‌اند و در آینده نیز امکان طرح دعوای دیگر علیه او انتظار می‌رود. در این میان بی تردید شرایط داد و ستد سری از پرونده‌ها شامل ضبط برخی اسناد و مدارک از خانه مسکونی آقای ترامپ در ایالت فلوریدا موضوع دعوی وزارت دادگستری آمریکا علیه وی و همچنین نقش آقای ترامپ در حمله به ساختمان کنگره در ششم ژانویه

سری را کرده است. این اعمال در ماده ۲۰۷۱ بخش ۱۸ قانون فدرال آمریکا US Federal Code (که اولین نسخه آن در سال ۱۹۶۴ به تصویب رسید و سپس در سال‌های گوناگون مورد اصلاحات قرار گرفته است) که به جرایم کیفری فدرال اختصاص یافته است جرم‌نگاری شده‌اند. ماده مزبور در دوند مفصل به تشریح این جرایم می‌پردازد و حداکثر مجازات آن نیز تا سه سال حبس است. دوم- معامات اجرای عدالت obstruction of justice، تغییر Alteration یا جعل Falsification پرونده‌ها و سوابق در تحقیقات فدرال وزارت دادگستری آمریکا در حال حاضر بر این باور است که عملکرد آقای ترامپ در بدن و نگهداری اسناد مدارک در منزل شخصی به نوعی جلوگیری از اجرای عدالت در پرونده یورش طرفداران او به ساختمان کنگره در ششم ژانویه ۲۰۲۱ است ضمن اینکه درخواست‌های چندین باره از آقای ترامپ برای بازگرداندن پرونده‌ها و مدارک به محل قانونی‌شان صورت گرفته است و آقای ترامپ، استرداد آن اسناد خودداری نموده است که از نظر قانونی این اعمال نیز در بند ماده ۱۹ بخش ۱۵۱۸ قانون فدرال آمریکا

دوره آقای جورج بوش و دوره خود آقای ترامپ دانست. حقوقدان مهم دیگری که تصمیم قاضی کاتن را مورد انتقاد قرار داده است کاتن باربارا مک کوئید Barbara McQuade، پروفیسور حقوق در دانشگاه میشیگان است. مبنای انتقاد حقوقی از پذیرش شکایت وکلای آقای ترامپ توسط قاضی کاتن آن است که اصولاً جدا کردن و تشخیص اسناد محرمانه مورد ادعای آقای ترامپ امکان پذیر نیست زیرا هر سندی را که کارشناس بگوید جزو اسناد محرمانه خصوصی ترامپ نیست به موضوع دیگری برای دعوا و اعتراض مبدل می‌شود و این همان چیزی است که وکلای آقای ترامپ دنبال آن هستند یعنی کسدار کردن پرونده. اما استدلال دیگر وکلای آقای ترامپ این است که شخصیت ریاست‌جمهوری فارغ از عنوان «هر کس» است که در ماده ۱۹۲۴ بخش ۱۸ قانون فدرال امر یکا ذکر شده است و به نظر می‌رسد که چنین استدلال‌ها و رویه‌ای احتمالاً به چالش حقوقی در سطوح بالاتر قضایی نیز منجر خواهد شد و یک بحث مبنایی در حوزه حقوق اساسی آمریکا را راجع به اختیارات رییس‌جمهور پس از اتمام دوران ریاست‌جمهوری به دنبال خواهد داشت. اما در عین حالی که وکلای آقای ترامپ استدلال‌های حقوقی خودشان را برای نحوه دفاع از اوسازماندهی می‌کنند، طرفداران آقای ترامپ و سناتورهای حزب جمهوری خواه نیز باران تبلیغاتی علیه قاضی راینهارت که حکم تفتیش خانه آقای ترامپ را صادر کرده بود، راهاندازی کردند و او را متهم به طرفداری از حزب دمکرات کردند زیرا آقای راینهارت در سال ۲۰۰۸ هزار دلار به کمپین تبلیغاتی آقای باراک اوباما و بعد هزار دلار دیگر به صندوق اعانات پیروزی اوباما داده است. اما بعداً معلوم شد آقای راینهارت در سال ۲۰۱۶ با نصد دلار به کمپین تبلیغاتی آقای جب بوش Jeb Bush فرماندار وقت فلوریدا که از حزب جمهوری خواه بود نیز کمک کرده است و به این ترتیب در حال حاضر شرایط سیاسی بیشتر به سمت شرایط حقوقی تغییر جهت داده است.

۲- دعوای علیه ترامپ به دلیل دخالت و مشارکت در شورش ۶ ژانویه و حمله به ساختمان کنگره
تاکنون چندین دعوای علیه آقای ترامپ به دلیل دخالت و مشارکت وی در شورش ۶ ژانویه ۲۰۲۱ و حمله و تصرف ساختمان کنگره اقامه شده است که مهم‌ترین آن دعوی دهن از اعضای مجلس نمایندگان علیه آقای ترامپ است. در این دعوی ۱۰ عضو مجلس نمایندگان آمریکا از رییس‌جمهور سابق آمریکا و همچنین آقای رودی جوئیانی Giuliani و کیل وی و همچنین دو گروه شبه‌نظامی دست راستی به‌اتهام تبلیغی و توطئه‌فکننده امیر Seditious Conspiracy برای جلوگیری از شمارش آرای الکترال توسط کنگره شکایت کرده‌اند. این اتهامی است که براساس ماده ۲۳۸۴ بخش ۱۸ قانون فدرال آمریکا می‌تواند تا ۲۰ سال زندان برای مرتکب آن در بر داشته باشد. آقای ترامپ طی دادخواست Motion از دادگاه خواهان عدم پذیرش دعوای مربوطه شده است که قاضی هندی تیار دادگاه آقای آمیت مهتا Amit Mehta این آراء دادگست و راه‌آبرای ادامه پرونده بازگذاشته است.

(Case No. ۲۱-cv-۰۰۴۰۰-APM Document ۶۶ Filed ۰۲/۱۸/۲۱)

البته آقای مهتا شش‌کای دیگر مورد ادعای خواهان‌ها را شامل آقای جوئیانی، دونالد ترامپ، جنیور (پسر بزرگ ترامپ) نیز کرده است. استدلال آقای مهتا در رای نسبتاً طولانی خود در رد دفاع وکلای ترامپ در خور توجه است از این نظر که مدافعات وکلای آقای ترامپ را برای رد نظر گرفتن موقعیت شغلی وی زمانی که رییس‌جمهور بوده را رد می‌کند. وکلای آقای ترامپ رییس‌جمهور را دارای مصونیت مطلق Absolute immunity از هر گونه تعقیب کیفری یا دعوای Lawsuit می‌کند. وی دانستند. آقای مهتا در رای خود حقوقی مفصل خودش به دو عامل لغت Negligence و عدم دقت Lack of care آقای ترامپ در زمان ریاست‌جمهوری اشاره می‌کند که لازمه کار فرد در این سطح است و اینکه دقت معقول Reasonable care لازمه کار و رفتار هر فرد متعارف در آن شرایط شورش است چه برسد به اینکه فرد در مورد نظریس‌جمهوری باشد. نکته دیگر حقوقی که قاضی آقای مهتا در رای خودش به آن اشاره می‌کند این است که قصد Intent و غفلت Negligence زمینه‌های دو جانبه ایجاد مسوولیت هستند. وی اشاره ی می‌کند که عوامل پیش‌بینی پذیر آشکار و روشن foreseeability factors در دعوای ترامپ در موقعیت رییس‌جمهور را در شرایطی قرار می‌دهد که باید مستقیماً آن شرایط و داده‌ها را تجزیه و تحلیل کند و عمل محرمانه شورش ششم ژانویه بقدری قابل پیش‌بینی است که وظیفه مراقبتی در برابر آن به‌وجود می‌آید و عدم مراقبت به‌دو جانبه آن شرایط قصد و غفلت را به عنوان پایه‌های مسوولیت نمایان می‌گرداند. رای آقای مهتا همان گونه که گفتیم راه را برای ادامه مسیر پرونده هموار کرده است و به‌نظم این مسیر در عین حال گفت‌وگوهای زیادی را محیط‌های آکادمیک رییس‌جمهور در جریان انجام وظایفش دارد. حفاظت کند. در کل وکلای آقای ترامپ استدلال می‌کنند که جست‌وجو ناقض متمم چهارم قانون اساسی آمریکا بود که شهروندان را در برابر بازرسی و ضبط بی‌دلیل مضمون کرده است. خانم قاضی کاتن ادعای وکلای آقای ترامپ را در این موضوع به اعتبار سابقه ریاست‌جمهوری او مورد پذیرش قرار داد. به عبارتی حکم او مبین این نکته است که اگر مثلاً یک جرم ضبط کند متمم نمی‌تواند با ادعای وجود داشتن مدارک محرمانه بین خودش و کیبل یا پزشکش خواهان توقف بررسی مدارک بوش و مگر اینکه موقعیتی ممتاز همانند ریاست‌جمهوری داشته‌باشد. لازم به توضیح است که این همان قاضی بود که در سال ۲۰۲۰ توسط آقای ترامپ که در آن موقع رییس‌جمهور بود به عنوان قاضی فدرال علیه آقای ترامپ در حمله به ساختمان کنگره در ششم ژانویه ۲۰۲۱ سال ممکن است بیشتر از سایر پرونده‌ها قدرت سیاسی وی را تحت‌الشعاع قرار بدهد. در این میان استدلال‌های حقوقی طرفین این اصطلاحات و مباحث جدیدی را در حوزه حقوق اساسی آمریکا مطرح خواهد کرد. استفاده از این مقاله برای مقاصد غیر از اهداف منیع و نویسنده مجاز است